

תקיפה הגורמת חבלה של ממש

תקיפה הגורמת חבלה של ממש הינה עבירה פלילית המתייחסת למצבים בהם אירוע התקיפה הביא לפגיעה גופנית בנתקף העולה כדי חבלה של ממש, כגון: שטפי דם, שריטות, שפשופים, פציעות וכדומה. חוק העונשין מתייחס למספר דרגות וסוגים של עבירות תקיפה, כאשר ההתייחסות והענישה עליהן בהתאם. בתוך כך, קיים הבדל מהותי בחומרת ההליך והעונש בין עבירות תקיפה שאינה מלוות בחבלה, ובין אלו הגורמות לחבלה ממשית. עו"ד אסף דוק מסביר אודות עבירת תקיפה הגורמת חבלה ממשית ומרכיביה.

עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש

כאמור, ישנם סוגים שונים של עבירות תקיפה וכולן מערבות אלימות, המוגדרת כהפעלתו של כוח פיזי על האחר ללא הסכמה או ברמייה. בד בבד, תקיפה מוגדרת כנגיעה, דחיפה, הכאה או הפעלת כוח פיזי בכל דרך עקיפה או ישירה אחרת. כלומר, לא מדובר רק בשימוש בגוף התוקף עצמו אלא גם בחומרים כמו גז, חשמל, חום, ריח ואור באופן מוגזם היוצר אי נוחות או נזק לקורבן.

החוק בישראל מתייחס עקרונית ל-3 מדרגות חומרה של עבירות תקיפה. הראשונה מכונה תקיפה ללא חבלה ומוגדרת מסוג עוון אשר הענישה עליה עומדת על **שנתיים מאסר**, ואילו השנייה מכונה תקיפה הגורמת לחבלה ממשית ומוגדרת גם כעבירה מסוג עוון אשר הענישה עליה עומדת על **3 שנות מאסר**. המדרגה השלישית מכונה תקיפה בנסיבות מחמירות, ומשתייכות אליה שתי הקודמות אם בוצעו בנוכחות או בהשתתפות יותר מאדם אחד, או במסגרת המשפחה. במקרים אלו, העונשים האמורים לעיל מוכפלים, כך שעל תקיפה ללא חבלה בנסיבות מחמירות עומד העונש על **4 שנות מאסר**, ואילו על תקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות עומד העונש על **6 שנות מאסר**.

מהי חבלה של ממש?

בסעיף 34 כד לחוק העונשין, הוא סעיף ההגדרות, נתן המחוקק הגדרתו למושגים של "חבלה", "חבלה חמורה" וכן "חבלה מסוכנת", ולעומת זאת החסיר הגדרתו למושג "חבלה של ממש". מושג זה, הוא הרכיב התוצאתי בעבירה הקבועה בסעיף 380 לחוק העונשין, זכה לפרשנות מרחיבה בפסיקה. פרשנות זו מתבססת על הגדרתה של חבלה בחוק, ולפיה חבלה הינה "מכאוב, מחלה או ליקוי גופניים, בין קבועים ובין עוברים", כאשר הפרשנות המקובלת בפסיקה היא שיש להוכיח חבלה אשר לה ביטוי מוחשי".

כאמור, עסקינן בתקיפות המשתייכות למדרגה הבינונית של מידת החומרה, הגורמות לצורך בטיפול רפואי, לשטפי דם, שריטות, שפשופים או לפציעות. כלומר, על פי רוב מדובר בסימנים שאפשר לראות בעין על גוף הקורבן, וניתן להוכיח באמצעות תיעודים שמספקים השוטרים שהגיעו למקום, מסמכים רפואיים וצילומים. בהקשר זה, יש לציין את ההבדל המהותי בין פציעה ובין חבלה חמורה. כל עוד מדובר בפציעה הרי שמדובר בעבירת תקיפה שאינה בנסיבות מחמירות, והכוונה היא לביתור הקרום החיצוני של הגוף. לעומת זאת, חבלה חמורה היא כזו שיצרה פגיעה או שעלולה היתה לפגוע בצורה קשה לצמיתות בקורבן. כלומר, הכוונה היא ליצירת מום או נכות לתמיד בקורבן, כאשר חוות הדעת הרפואית היא שתקבע את חומרת הנזקים שנגרמו או שיכלו להיגרם ללא טיפול רפואי הולם.

עבירת תקיפה הגורמת חבלה עשויה להתגלגל לעבירות חמורות הרבה יותר

עבירות התקיפה שיפורטו להלן, הן עבירות שעשויות להתגלגל בקלות לעבירות חמורות יותר כדוגמת:

תקיפה בצוותא: במידה והתקיפה [בוצעה בצוותא](#) של יותר משני אנשים הדין מזנק לעד **5 שנות מאסר**. במידה ונכחו שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה דינו של כל אחד מהם הוא עד **6 שנות מאסר**.

עבירת פגיעה: סעיף 334 לחוק העונשין עוסק [בעבירת הפגיעה](#) ומגדירה כבבקע או ביתור קרום חיכוני של הגוף. הפגיעה היא למעשה סוג קל יותר של חבלה אשר יכולה לבוא לידי ביטוי בשטפי דם, שריטות או חתך חיכוני בגופו של האדם. העונש לפוצע את חברו שלא כדין הוא עד **3 שנות מאסר**. כמובן שהמחוקק לא יתמקד או ישים את כל משקלו רק על העבירה עצמה "הדקירה", "הפגיעה" או "החבלה", כאובייקטים דוממים ועיקר משקלו של התיק וכן אופי הענישה יהיה מושתת בעיקר על אופי ביצוע המעשה כלומר: האם נעברה העבירה בשוגג, תוך כדי תנועה או כתוצאה מהגנה עצמית או תוך ידיעה מראש, תכנון קפדני ואפילו כתוצאה ממעשה נקם כלשהו שקדם לו תכנון ורקע קודם. את הרקע לביצוע המעשה תבדוק המשטרה במהלך החקירה, שתתווסף לחומר התיק והראיות הכוללות את המסמכים הרפואיים ושתוביל את התביעה להתמקד בסוג ההאשמה כלפי החשוד וכן אופי וסוג הענישה אותו היא תרצה להשיג.

עבירת גרימת חבלה חמורה: סעיף 333 לחוק עוסק בעבירת [גרימת חבלה חמורה](#) וקובע שיש בה כדי לסכן את חיי האדם או לפגוע בו פגיעה קשה באחד מאיבריו או בחושיו. חבלה חמורה היא למעשה חבלה אשר גורמת לקורבן, נכות או מום לצמיתות, המכונה "פגיעת קבע" באחד האיברים, החושים או הקרומים של הקורבן. מידת הנזק שנגרם או שעתיד היה להיגרם אם לא היה מטופל בזמן, יקבע את מידת מסוכנות העבירה, בייחוד ובהסתמך על חוות הדעת הרפואית ואשר תגדיר אם מדובר בחבלה הגורמת לסכנת נפשות. העונש לחובל בחברו חבלה חמורה הוא עד **7 שנות מאסר** ובמידה והעברייני נשא נשק חם או קר העונש מזנק לעד **14 שנות מאסר**.

עבירת חבלה בכוונה מחמירה: סעיף 329 לחוק עוסק בעבירת [חבלה בכוונה מחמירה](#) וקובע עונש של עד **20 שנות מאסר** לאדם שביצע חבלה מסוכנת או כזו שפגיעה קשות או לתמיד בבריאות הנחבל או בנוחותו או המגיעה כדי מום קבע או כדי פגיעת קבע או כדי פגיעה קשה באחד האיברים, הקרומים או החושים החיצוניים או הפנימיים.

ההליך הפלילי

אדם שהוגשה כנגדו תלונה על תקיפה יוזמן לחקירה במשטרה, אך לפני כן, חשוב מאוד שיפנה ליעוץ מטעם עורך דין המתמחה בתחום. זאת מאחר שלמסירת הגרסה הראשונה במשטרה ישנה משמעות גדולה, והדבר נכון במיוחד במקרים של חבלה ממשית בהם קיימת נטייה להגשת כתב אישום. בתוך כך, ייתכן מאוד כי החשוד רואה את הדברים בצורה שונה לחלוטין מהמתלונן, ולדעתו כלל לא ביצע תקיפה או שנקט בכלל בהגנה עצמית. במידה שאכן קיימת כוונה להגיש כנגדו כתב אישום על תקיפה בנסיבות מחמירות, הרי שמדובר בעבירה מסוג פשע והחשוד זכאי לשימוע. שוב, לא מומלץ להגיע לשימוע ללא ליווי של עורך דין, אשר ייצג את הלקוח ויצג את טענותיו במטרה לשכנע את הפרקליטות להימנע מלהגיש כתב אישום.

עבירות חבלה ממשית ויחסו של בית המשפט

במידה שהוחלט להגיש כתב אישום הרי שהחשוד הופך לנאשם, ויעמוד למשפט בו התובעת היא המדינה ולא הניזוק. יחד עם זאת, יש לציין כי במקרים מסוימים עשויה להיות מוגשת גם תביעה אזרחית לצורך קבלת פיצויים. במשפט הפלילי מוטל נטל ההוכחה על התביעה, והיא זו שצריכה להוכיח את אשמתו של הנאשם בפני הערכאה השיפוטית. מאידך, סנגורו יפעל למזעור הנזקים תוך בחינה מעמיקה של כל הראיות, ובמידת הצורך יפנה אל התובעת על מנת להגיע להסדר טיעון. עורך הדין ישאף לעורר ספקות בקרב התביעה באשר לסיכויי הצלחה כדי שבמסגרת ההסדר יופחתו האישומים, תקטן חומרתם ויידרש עונש קל יותר. זאת, בתמורה להודאה של הנאשם בסעיפים אלו. מעבר לכך, על הסנגור לפעול להצגת טיעונים משכנעים הנוגעים לנסיבות התקיפה ותוצאותיה, ולהצגת נסיבות אישיות שעשויות להקל עם לקוחו כגון היעדר עבר פלילי, מצבו המשפחתי והבעת חרטה על מעשיו.

זומנת לחקירה בחשד לתקיפה הגורמת חבלה? אל תוותר על זכותך להיוועץ בעורך דין טרם החקירה

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת [חקירה משטרתית](#) בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבר אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - [התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה](#). לכן, כדאי להתכונן

לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין פלילי מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך, בין אם הוא הליך פלילי, אזרחי, צבאי ו/או משמעתי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבדודאות אשם, הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש הינה עבירה מורכבת ביותר אשר ראוי להיבחן היטב על-ידי עורך דין פלילי מנוסה. זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם **עורך דין פלילי** מנוסה טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם כתב אישום בגין תקיפה הגורמת חבלה

כתב אישום פלילי מוגש לבית המשפט השלום במחוז הרלוונטי בו התרחש האירוע ומייחס לנאשם ביצוע עבירה פלילית של תקיפה הגורמת חבלה של ממש. עסקינן בעבירה חמורה ולצידה עונשי מאסר ממושכים.

בכל מקרה ובו אתה חשוד או מואשם בעבירת תקיפה הגורמת חבלה, עליך להיעזר בעורך דין פלילי מנוסה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו ויפעל ככל האפשר לביטול ההליך הפלילי נגדך או לכל הפחות יחתור לסיומו במינימום נזק עבורך. ככל שתקדים לפנות לייצוג משפטי מקצועי כך יגדל הסיכוי **לבטל את כתב האישום**, להוביל לתיקון כתב האישום, לקדם אפשרות של זיכוי מעבירת תקיפה הגורמת חבלה או להשיג עסקת טיעון מקלה.

הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. היוועצות בעורך דין הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטיבות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותייך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת לחקירת משטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירת תקיפה הגורמת חבלה, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או **השאר פרטים** ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}